

Lausunto

15.11.2023

 VN/30326/2022
 VN/30326/2022-VM-65

Ympäristöministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto työryhmän mietinnöstä vesienhoidon ympäristötavoitteista ja niistä poikkeamisesta

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa työryhmän mietinnöstä vesienhoidon ympäristötavoitteista ja niistä poikkeamisesta. Mietintö on kirjoitettu hallituksen esitykseksi laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain, ympäristönsuojelulain ja vesilain muuttamisesta.

Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleisenä huomiona valtiovarainministeriö katsoo, että esityksen pääasiallisesta sisällöstä ei käy selkeästi ilmi, millaisesta sääntelyn muutoksista on käytännössä kysymys. Keskeinen sisältö on kuvattu osiossa 3. Tavoitteet. Uudistuksen tavoitteet voitaneen tiivistää siten, että esityksessä ehdotetaan vesienhoitolain, ympäristönsuojelulain ja vesilain muuttamista. Muutosten taustalla on Euroopan unionin vesipuitedirektiivin implementoimisen täydentäminen Euroopan unionin tuomioistuinkäytännössä syntyneiden tulkintojen mukaisella sitovalla tavalla. Lisäksi ympäristölupaviranomaiselle säädettäisiin toimivalta myöntää poikkeus ympäristötavoitteiden saavuttamista koskevista vaatimuksista määrättyjen edellytysten täytyessä.

Valtiovarainministeriö katsoo, että esitysluonnoksen pääasiallisessa sisällössä voitaisiin tuoda selkeästi esille se, onko lupaviranomaisella myös velvollisuus myöntää poikkeus esimerkiksi neuvoston asetuksessa (EU) 2022/2577 säädettyjen edellytysten täytyessä.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esityksestä on jossain määrin vaikea saada kokonaiskäsitystä siitä, millainen kansallinen liikkumavara on käsillä olevan EU-sääntelyn osalta. Esitysluonnoksen perusteella näyttäisi siltä, että EU-sääntely edellyttää ympäristöviranomaiselle toimivaltaa ympäristötavoitteita koskevan poikkeuksen myöntämiseksi siksi, että kysymyksessä ei ole kansallista liikkumavaraa.

Valtiovarainministeriö katsoo, että esityksessä olisi tarpeen kuvata tarkemmin EU-taustaisen sääntelyn kansallinen liikkumavara sekä se, miltä osin nykyinen kansallinen sääntelymme ylittää kansallisen liikkumavaran.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että esitysluonnoksen osiossa 4.2. Pääasialliset vaikutukset ei ole käsitelty yritysvaikutuksena sitä keskeistä vaikutusta, että ympäristöviranomaisen poikkeusmahdollisuus ympäristötavoitteista avaa yrityksille merkittävästi enemmän elinkeinonharjoittamisen mahdollisuuksia riippumatta siitä, onko ympäristötavoitteista poikkeaminen otettu huomioon valtioneuvoston kuudenvuoden välein hyväksymissä vesienhoitosuunnitelmissa. Nykyinen kuuden vuoden välein avautuva mahdollisuus poikkeamiseen ympäristövaatimuksista on ajanjakso, joka jo itsessään on omiaan pysäyttämään toiminnanharjoittajan hankkeen muun muassa rahoittajista johtuvista syistä, vaikka aineellisoikeudellista estettä ympäristövaatimusten täyttämisen myöntämiseksi tai vaatimusten keventämiseksi ei olisikaan.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

VN/30326/2022-VM-65

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: